حکم رهبر انقلاب برای احمد وحیدی

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت کشور، برابر ابلاغیه ریاست محترم دفتر فرماندهی کل قوا، حضرت امام خامنه‌ای فرماندهی معظم کل قوا(مدظله‌العالی) در تاریخ ۱۳ شهریور ۱۴۰۰ احمد وحیدی وزیر کشور را در منصب جانشین فرماندهی کل نیروهای مسلح در امور نیروی انتظامی منصوب کردند.

دستور سرلشکر سلامی: واکسیناسیون را ۲۴ ساعته کنید

سرلشکر حسین سلامی،فرمانده کل سپاه در دستوری به فرماندهان سپاه‌های استانی سراسر کشور، از آنها خواست تمام ظرفیت‌های خود را برای واکسیناسیون گسترده به میدان بیاورند و واکسیناسیون را ۲۴ ساعته کنند. وی روز گذشته در جلسه بررسی روند اجرایی گام پنجم طرح شهید حاج‌قاسم سلیمانی، اظهار کرد: «به همه فرماندهان سپاه دستور قاطع می‌دهم در عرصه تحقق اهداف مقدس طرح شهید سلیمانی، برای واکسیناسیون به صحنه بیایند و همه استعداد موجود را با ظرفیت کامل در نظر بگیرند.»

گفت‌وگو

ادامه مذاکرات به عزم غربی‌ها بستگی دارد

فتاح غلامی
سیاسی

ابراهیم عزیزی، نایب رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی در گفت‌وگو با جام جم درباره آینده مذاکرات هسته‌ای و توافق برجام عنوان کرد روند مذاکرات از این پس شکل و صورت جدیدی پیدا خواهد کرد و دیگر قرار نیست به صرف اعلام آمادگی طرف‌های مقابل برای ادامه روند مذاکرات، جمهوری اسلامی ایران هم به این خواسته تن بدهد؛ بلکه از این پس، صرفا وقتی غربی‌ها توانستند با خودشان کنار بیایند و این عزم و اراده را پیدا کنند که در یک فضای برابر و توام با احترام متقابل و قبول مسؤولیت در قبال انجام تعهدات به میز مذاکرات برگردند، آن زمان است که جمهوری اسلامی ایران هم شرایط را برای ادامه گفت‌وگوها مساعد می‌بیند.

نماینده شیراز در مجلس شورای اسلامی با اشاره به این‌که جمهوری اسلامی در عرصه مذاکرات از یک منطق قوی برخوردار است، خاطرنشان کرد: در نظام سیاسی و حوزه بین‌الملل رویکردها برخاسته از عمق منافع ملی است و به‌واسطه این موضوع است که دولت‌ها کنار هم جمع می‌شوند و پای میز مذاکرات می‌آیند. ایران در طول سالیان گذشته هیچ گریز، نگرانی و پرهیزی از موضوع مذاکره نداشته و ندارد. منطق ما، منافع ملی است و نظام سیاسی‌ای که دنبال این منطق از مذاکره رویگردان نیست. اما این مساله هم قابل قبول نیست که صرفا جلسه‌ای تشکیل و درباره موضوعات بحث و بررسی شود و دست آخر هیچ نفع و عایدی نصیب مذاکره‌کنندگان نشود. عضو کمیسیون امنیت ملی با اشاره به این‌که گفت‌وگوها در حوزه مسائل بین‌المللی باید دارای نتیجه باشد، عنوان کرد: هر مذاکره‌ای باید نتیجه، خروجی و دستاورد ملموسی داشته باشد و همچنین نتایج براساس زمان‌بندی و قابل احصاء باشد. همچنین تعهدات طرف‌های مقابل هم قابل ارزیابی و همراه با ضمانت اجرا باشد و از سویی دیگر باید به این نکته هم توجه کرد در صورتی که هر کدام از طرفین مذاکره به تعهدات خود عمل نکردند با واکنش مناسب از سوی دیگر طرف‌های مذاکره‌کننده و همچنین نهادهای بین‌المللی روبه‌رو شوند. از همین روست مذاکراتی که در گذشته از سوی دستگاه دیپلماسی کشورمان در دولت پیشین صورت می‌گرفت، نتایج مطلوبی را حاصل نکرد.

عزیزی با بیان این‌که در حال حاضر جامعه ایران تحولات درباره توافقات هسته‌ای را پیگیری می‌کند، خاطرنشان کرد: توقع و انتظار مردم این است که بعد از گذشت سال‌ها از توافق برجام بالاخره حاصل و نتیجه این گفت‌وگوها معلوم و مشخص شود. به عبارت دیگر، جامعه مترصد آن است که از دل این گفت‌وگوها منافع ملی کشور حفظ و نیازهای اساسی در حوزه هسته‌ای تامین و نیازهای حیاتی هم تامین و تحریم‌های ظالمانه برداشته شود. نایب رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی گفت: رویکرد دستگاه دیپلماسی کشور باید در این مسیر قرار بگیرد که طرف‌های مقابل ایران مثل گذشته دیگر نسبت به تعهدات خود بی‌اعتنایی نکنند و اگر روند مذاکره باز هم مثل سابق باشد و در روی همان پاشنه بچرخد و صرف مذاکره‌ای برای مذاکره انجام شود، این مساله به مثابه باج دادن به طرف‌های غربی خواهد بود. اما هم دولت و هم مجلس دیگر این رویه را تحمل نمی‌کنند و با هماهنگی و یکپارچگی صورت گرفته در حوزه داخلی در کنار نصب‌العین قراردادن به توصیه‌های رهبر فرزانه انقلاب و همچنین تکیه و تاکید بر مصوبه مجلس مبنی بر قانون لغو تحریم‌ها، مسیر مذاکره مشخص خواهد شد. وی با اشاره به این‌که در قبال بی‌تعهدی غربی‌ها موضوع کاهش تعهدات براساس معیارهای قانونی از سوی جمهوری اسلامی ایران مورد تاکید قرار گرفت، تصریح کرد: اگر در آینده عزم غربی‌ها برای ادامه مذاکرات باشد موضع دولت اصرار و ابرام بر رفع تحریم‌های ظالمانه و راستی‌آزمایی آن خواهد بود و تنها در این صورت است که مانعی برای بازگشت دوباره آمریکا به برجام نخواهد بود. ما پیشاپیش خطوط قرمز خود را برای ادامه مذاکره و همچنین احترام به حق حاکمیت ملی اعلام کردیم و منتظر رعایت آن از سوی طرف‌های غربی خواهیم بود. نایب رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی بر این نکته تاکید کرد که برابر با اعلام جمهوری اسلامی ایران شروط مذاکره، تعهد به انجام مفاد توافق، گرفتن تضمین برای اجرایی کردن محتوای مورد توافق در این گفت‌وگوها و همچنین ارزیابی میزان اجرایی کردن تعهدات طرفین مذاکره است و اگر این محورها رعایت نشود لزومی به ادامه این گفت‌وگوها نخواهد بود.

گزارشی از آخرین وضعیت مذاکرات وین و تکلیف پرونده برجام

کارشکنی آژانس در روند مذاکرات وین

گروه سیاسی

«آمریکایی‌ها واقعا وقاحت را از حد گذرانده‌اند. جلوی چشم همه از برجام خارج شدند، حالا جوری حرف می‌زنند انگار ایران از برجام خارج شده و جوری طلبکاری می‌کنند که انگار ما تعهدات را به هم زده‌ایم.» این سخنان رهبر انقلاب که در اولین دیدار رسمی با دولت سیزدهم مطرح شد خلاصه‌ای از وضعیت برجامی این روزهاست. وقتی آمریکا در دوره ترامپ یکطرفه از تعهدی بین‌المللی خارج شد و با نقض تعهدات توسط آمریکا و اروپا، ایران هم شروع به کاهش تعهدات برجامی کرد و مجلس با مصوبه هسته‌ای به میدان دیپلماسی آمد تا دولت جدید آمریکا را وادار به انجام تعهدات خود کند. بر همین اساس مذاکرات وین برای احیای برجام آغاز شد تا این‌که آخرین دور از مذاکرات احیای برجام ۳۰ خرداد و بعد از شش دوره مذاکره در حالت تعلیق قرار گرفت و کار تا مشخص شدن نتیجه انتخابات ریاست جمهوری کشورمان متوقف شد.

حالا به نظر می‌رسد طرفین کم‌کم آماده از سرگیری دور جدید مذاکرات وین برای هفتمین دور هستند. اما آنچه بر سر مذاکرات سایه انداخته، اظهارات جدید مدیرکل جدید آژانس بین‌المللی هسته‌ای است که با واکنش منفی رئیس‌جمهور هم مواجه شد. قضیه از این قرار بود که رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، شامگاه سه‌شنبه با انتشار گزارشی مدعی شد ایران به نقض تعهدات خود در توافق هسته‌ای ادامه می‌دهد و گفت فعالیت‌های آژانس در ایران به طور جدی تضعیف شده است. این اظهارنظر عجیب آژانس در حالی که هیچ نشانه‌ای از احیای تعهدات توسط سایر طرفین دیده نشده و در این شرایط کاهش تعهدات به عنوان حق ایران محفوظ است، باعث شد رئیس‌جمهور به این موضوع واکنش نشان دهد و در تماس تلفنی با رئیس شورای اروپا تاکید کند: همکاری‌های جدی جمهوری اسلامی ایران با آژانس، نمونه بارزی از اراده ایران برای شفافیت در فعالیت‌های هسته‌ای‌اش است. اما طبیعی است در صورت برخورد غیرسازنده در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، انتظار این‌که ایران واکنش سازنده داشته باشد، منطقی نیست و از این رو اقدامات غیرسازنده طبیعتا مخل مسیر مذاکره است. یکی از تفاوت‌های اصلی دولت سیزدهم حداقل در اظهارنظر در حوزه سیاست خارجی، مذاکره نکردن برای مذاکره و گره نزدن اقتصاد و معیشت به حوزه دیپلماسی بوده است؛ راهبردی که به نظر می‌رسد در بازگشت طرف مقابل به تعهدات برجامی موثر بوده است.» رئیسی در تشریح این موضع دولتش درباره مذاکرات برجام گفته بود: «مذاکره و گفت‌وگو همیشه جزئی از ابزار دیپلماسی بوده و باز هم خواهد بود و ابایی از گفت‌وگو و مذاکره نداریم اما آمریکایی‌ها و غربی‌ها به دنبال گفت‌وگو همراه با فشار هستند.

گفت‌وگو انجام می‌شود تا فشاری در کار نباشد. این تهدیدها و فشارهایی که نسبت به ملت ما روا می‌دارند و این تحریم‌های اقتصادی ظالمانه، بحث و گفت‌وگو نیست.» امیرعبداللهیان، وزیر خارجه هم اوایل ماه جاری درباره دور بعدی مذاکرات گفته بود: «طرف مقابل خودش این درک را دارد که یک پروسه دو تا سه ماهه زمان می‌برد که دولت جدید مستقر شود و برنامه‌ریزی برای هر گونه تصمیم داشته باشد.

البته حتما این مورد یکی از موضوعاتی است که در دستور کار سیاست خارجی و دولت قرار دارد.»

او البته تاکید کرده بود ایران به دنبال فرار از میز مذاکره نیست، به شرطی که مذاکرات وین دستاورد ملموس و در راستای تامین منافع ملت داشته باشد.

حالا که مواضع برجامی و انتظارات ایران شفاف است، برای بررسی موضع غربی‌ها و آمریکا، آخرین وضعیت مذاکرات وین، تکلیف برجام در دولت سیزدهم و ترکیب احتمالی تیم آینده سراغ کارشناسان مطلع در حوزه مذاکرات و نمایندگان کمیسیون امنیت مجلس رفته‌ایم که مشروح آن در ادامه آمده است.

گفت‌وگو با عبدالرضا فرجی‌راد استاد ژئوپلیتیک و کارشناس مسائل بین‌الملل

آغاز دور جدید مذاکرات وین از مهرماه

مریم عاقلی
سیاسی

عبدالرضا فرجی‌راد استاد ژئوپلیتیک، کارشناس مسائل بین‌المللی و سفیر اسبق کشورمان در نروژ و مجارستان بوده که سابقه مدیرکلی شورای راهبردی روابط خارجی را هم در کارنامه خود دارد و مقالات متعددی را در زمینه ژئوپلیتیک و روابط بین‌الملل تدوین کرده است؛ او در گفت‌وگو با جام جم به بیان آخرین اخبار از روند مذاکرات وین و برجام در دولت سیزدهم و از سرگیری دور جدید مذاکرات پرداخت.

فرجی‌راد درباره دور جدید مذاکرات وین و تکلیف برجام در دولت سیزدهم اظهار کرد: «در حال حاضر هم رئیس‌جمهور و هم وزیر خارجه در مکالمات تلفنی خود با شخصیت‌های خارجی به‌ویژه شخصیت‌های حساس اروپا از جمله، فرانسه آلمان و حتی روس‌ها بیان کردند که آماده مذاکره هستیم، اما برای آن شرط داریم و شرط آن هم این است که اولا مذاکرات طولانی نشده و ثانیا همه تحریم‌های ایران کلا برداشته شود.»

ایران معتقد است تفاهم صورت‌گرفته باید اجرا شود

این کارشناس مسائل بین‌الملل با یادآوری این نکته که ما در مذاکرات وین دچار بن‌بست شده بودیم، ادامه داد: «طرف ایرانی از نظر فضای منطقه‌ای در حال حاضر دست بالا را دارد، چراکه با توجه به تحولاتی که در منطقه رخ می‌دهد و نوع خروج آمریکایی‌ها از افغانستان، نوعی شکاف بین اروپا و آمریکا ایجاد شده اما هیچ‌کدام به دنبال درگیری نیستند و آن را سمّ مهلك می‌دانند. لذا باتوجه به نتیجه کارشان در افغانستان، عراق و سوریه ملاحظاتی دارند و در این شرایط حرف ایران این است که می‌گوید شما تفاهمی با ما کردید و باید مانند همان تفاهم را اجرا کنید و این اصلا نیاز به مذاکره ندارد.»

وی با تاکید بر این‌که ایران خواستار بازگشت آمریکا به برجام بوده و در عین حال در این صورت به تعهدات خود به شکل کامل عمل خواهد کرد، یادآور شد: «در حال حاضر با توجه به زمان طولانی که از مذاکرات گذشته و به دلیل همین فاصله، دوباره نوعی بی‌اعتمادی ایجاد شده و شرایط تغییر کرده است، چراکه تا پیش از آن‌که آقای بایدن روی کار بیاید، برخی تصور می‌کردند که او سریع‌تر به برجام باز می‌گردد. درحالی که اکنون شش ماه گذشته و نتیجه‌ای هم حاصل نشده است. آنها حتی یك قدم مثبت هم به عنوان چراغ سبز برنداشتند که به طور مثال بگویند ده میلیارد پول بلوکه‌شده ایران در ژاپن، کره و عراق را از طریق دادن واکسن یا دارو و کالاهای استراتژیك آزاد می‌کنیم تا ایران راحت بتواند این کالاها را خریداری کند.»

مذاکرات در سطح وزارت خارجه بماند یا به شورای امنیت ملی برود

سفیر اسبق کشورمان در نروژ درباره آخرین وضعیت ایران و سطح آمادگی برای مذاکرات گفت: «در داخل ایران بحث این است که مذاکرات در سطح وزارت خارجه بماند یا به شورای امنیت ملی برود یا در عین حال کمیته‌ای تشکیل شود که البته بنده موافق تشکیل آن کمیته هستم.»

فرجی راد درباره خواسته‌های ایران، با تأکید بر این‌که ایران نمی‌خواهد مذاکرات طولانی شود و آنها شرط و شروط بگذارند، درباره راه‌حل کشورمان برای از این موضوع یادآور شد: «دولت جدید اعلام کرده که ما مذاکرات را می‌خواهیم، در عین حال تاکید دارد که ما نمی‌خواهیم مسائل اقتصادی را به برجام گره بزنیم و از این طریق به نوعی عدم اشتیاق خود را هم به مذاکره نشان داده است. شرایط تغییر کرده، بنابراین طرف ایرانی معتقد است که مساله پیچیده نیست و آمریکا باید به برجام بازگردد و ما راستی‌آزمایی کنیم.»

شروط ایران برای مذاکره

این کارشناس مسائل بین‌الملل با اشاره به انتظارات ایران در این دور از مذاکرات گفت: «اگر طرف آمریکایی به برجام بازگردد و ما هم به تعهدات قبلی بازگردیم اما همچنان نه پولی وارد ایران شود، نه شرکتی بتواند در ایران سرمایه‌گذاری کند، نه فروش نفت داشته باشیم و حتی بانك‌های بین‌المللی هم به بهانه عدم اعتماد بازی در بیاورند، طبیعی است که ما این حالت را نمی‌پذیریم. از این رو طرف ایرانی معتقد است همه این امور با طرف مقابل است و در واقع اگر قرار است تعهدات به جای اول خود بازگردد، باید به ما اطمینان دهند که اقتصاد ما مانند بقیه کشورها عادی شود، اما اگر قرار باشد در عین حال شاهد تنش باشیم، همین وضعیت ادامه دارد و دیگر چرا باید مذاکره کنیم.»

آمریکایی‌ها به دلیل مواضع ایران آماده دادن امتیازات مهمی شده‌اند

وی درباره این‌که آیا با این رویکرد پیامی هم به طرف مقابل داده شده است، گفت: «وقتی رئیس‌جمهور و وزیر خارجه می‌گویند ما مذاکره را برای مذاکره نمی‌خواهیم، در واقع هدفش همین موضوع است که باید انتظارات ایران تامین شود. اکنون هم طرف مقابل متوجه این موضوع شده و شدیدا نگران است؛ به ویژه این‌که دوربین‌های آژانس هم صددرصد کار نمی‌کند و با توجه به سه مصاحبه اخیر رابرت مالی، نماینده ویژه آمریکا در امور ایران در چند روز اخیر به نظر می‌رسد آمریکایی‌ها آماده شده‌اند که امتیازات بزرگ‌تری بدهند.»

فرجی‌راد افزود: «درواقع این رویکرد به دلیل تأخیر در مذاکرات انجام شده و این‌که آنها نمی‌دانند میزان غنی‌سازی و فعالیت هسته‌ای ایران در چه حدی است اتخاذ شده البته فشارهای اسرائیل هم به دلیل وحشت آنها زیاد شده است، هرچند کاری هم نمی‌توانند بکنند و مشغول تهدیدات بچگانه علیه ایران هستند.»

این کارشناس مسائل بین‌الملل درخصوص مصوبه هسته‌ای مجلس و سطح اجرای آن در حال حاضر، از اجرایی شدن این مصوبه خبر داد و گفت: «قرار است آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، هفته آینده نشستی را برگزار کند، در نشست قبلی اروپایی‌ها گفتند که به دنبال صدور قطعنامه هستند، اما در نهایت پشیمان شدند و خواستند که قضیه ایران را تند نکنند.»

معضلات بانکی، نفتی و ادعاهای آژانس باید یکجا جمع شود

وی ادامه داد: «البته آقای گروسی مقداری این موضوع را تند کرده و درباره آن سه چهار سایتی که پیدا شده، خواستار توضیحاتی شده و گفته توضیحات فعلی ایران کامل نیست. بنابراین با همه این تفاسیر اگر می‌خواهیم برجام حل و فصل شود، همه این موضوعات باید با یکدیگر جمع شود، یعنی چه ایراداتی که آقای گروسی به روند هسته‌ای کشورمان گرفته و چه مسائل بانکی و نفتی، باید یکجا برطرف شوند و نمی‌توان پس از مذاکرات دوباره شاهد اظهارات این‌چنینی از سوی گروسی مدیر کل آژانس باشیم.»

فرجی‌راد درخصوص پیش‌بینی روند مذاکرات و از سرگیری دور هفتم نشست وین در دولت سیزدهم، از احتمال برگزاری آن در مهرماه خبر داد و گفت: «طرف ایرانی در حال آماده شدن است تا در نشستی که در وین در ارتباط با آژانس برگزار می‌شود، حاضر شود و به جز نماینده دائمی خودمان، از ایران هم نماینده‌ای به آنجا خواهد رفت و در آن نشست زمان مقتضی تعیین خواهد شد.»

شروع دور جدید مذاکرات وین از مهرماه

این فعال حوزه بین‌الملل با اشاره به احتمال برگزاری مذاکرات حاشیه‌ای در آن نشست تصریح کرد: «ممکن است در آنجا تعیین شود که از ده روز پس از آن مذاکرات انجام شود. اما آنچه مسلم است، در شهریور مذاکرات انجام نخواهد شد و برای مهر باید منتظر ازسرگیری مذاکرات جدید باشیم.» به گفته وی حدودا از یك ماه و نیم دیگر این مذاکرات دنبال می‌شود و با دو یا سه دور مذاکره نیز این کار جمع خواهد شد. البته چنانچه از جانب طرف مقابل حسن نیت وجود داشته باشد.

صدور احتمالی قطعنامه با انجام مذاکرات جدید در تضاد است

فرجی‌راد همچنین اظهار کرد: «آنها می‌خواهند قطعنامه‌ای در رابطه با ایران صادر کنند و صحبت آن هم شده است. اما این‌که آیا اروپا آمادگی صدور مجدد قطعنامه را دارد یا خیر، مشخص نیست. چراکه از یك طرف برای مذاکره کردن با مقامات ما تماس می‌گیرند و از طرف دیگر رابرت مالی برای جمع شدن سریع‌تر ماجرای برجام مصاحبه می‌کند، لذا اگر طرف مقابل بخواهد قطعنامه‌ای علیه ایران صادر کند و سپس گروسی مدیرکل آژانس روی آن کار کند و به سازمان ملل بفرستد، این اقدامات با یکدیگر در تضاد است.»

ابقای یکی از افراد شاخص تیم قبلی در تیم مذاکره

این کارشناس مسائل ژئوپلتیك با بیان این‌که ایران باید کاری کند که این قطعنامه به جریان نیفتد درباره جزئیات چنین اقدامی گفت: «توافق درباره زمان مذاکره در این باره تعیین‌کننده است، یعنی اگر درباره زمان مذاکره به توافق برسند، آنها نیز قطعنامه را صادر نخواهد کرد.» وی درباره ترکیب احتمالی تیم مذاکراتی آینده از ابقای یکی از افراد شاخص تیم قبلی خبر داد و گفت: «بنده شنیدم که گفته شده موضوع برجام در وزارت خارجه باقی بماند. البته صلاح هم نیست کسی که هم در برجام قبلی و هم در چندین دور مذاکرات فعلی بوده، کاملا حذف شود و این مساله قطعا ایجاد مشکل خواهد کرد.»

آنچه بر سر مذاکرات سایه انداخته، اظهارات جدید مدیرکل جدید آژانس بین‌المللی هسته‌ای است که با واکنش منفی رئیس‌جمهور هم مواجه شد